

ISSN 1407-9327

TV programma
24. — 30. jūlijs

Valsts zemes dienesta Preiļu birojs sagaidījis jurgus

● Ar veiksmes un produktīva darba vēlējumiem Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas Preiļu biroja darbiniekus jaunajās mājās – Preiļos, 1. Maija ielā 7 – sveica rajona pašvaldību pārstāvji, kolēģi no citiem Latgales rajoniem, kā arī dienesta vadība.

Vakar, 20. jūlijā, priecīgā noskaņā oficiāli tika atklātas Valsts zemes dienesta (VZD) Latgales reģionālās nodaļas Preiļu biroja jaunās telpas, kas atrodas Preiļos, 1. Maija ielā 7. Svinībās piedalījās un ar 30 darbinieku lielā kolektīva darba apstākļiem iepazīs arī Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors Mārtiņš Lazdovskis un Latgales reģionālās nodaļas vadītāja Marija Sokolova.

Par ilgi gaidītajiem jurgiem un (VZD) darbu «Novadniekam» pastāstīja biroja vadītāja **Silvija Bindare**.

— Lielākās pārmaiņas Valsts zemes dienesta darbā notikušas jau šī gada sākumā, kad no dienesta atdalījās un atsevišķi sāka strādāt mērnieki, izveidojot valsts SIA «Latvijas valsts mērnieks» un atdalot no zemes dienesta funkcijām tās, kas saistītas ar mērniecības darbiem, — stāsta vadītāja. Pārceļšanās uz jaunām telpām iemesli bijuši vairāki — gan tas, ka beidzies nomas līgums iepriekšējā vietā Talsu ielā, gan samērā lielās telpu platības, kuras nav bijis iespējams lietderīgi izmantot, bet pārbūvē un remontam būtu nepieciešami ievērojami līdzekļi.

Aprīlī SIA «Preiļu celtnieks» strādnieki uzsāka remontu, kura gaita un kvalitāte jaunus iemītniekus pilnībā apmierināja. Telpas ieguvušas mūsdienu

izskatu, kabinetos un gaitenēs vēl smaržo pēc krāsas, iegādātas arī jaunas mēbeles. Birojs pašlaik aizņem ēkas pirmo un lielāko daļu otrā stāva. Remonts izmaksājis aptuveni 50 tūkstošus latu.

Pēc gada sākumā notikušās reorganizācijas un mērniecības pienākumu atdalīšanas VZD Latgales reģionālās nodaļas Preiļu biroja funkcijās ietilpst zemes nodokļu maksātāju sarakstu sastādīšana un regulāra aktualizēšana, stāsta Silvija Bindare. Reizi mēnesī visas izmaiņas tiek apkopotas un izsūtītas pašvaldībām. Zemes dienesta rīcībā ir datu bāze par visiem nekustamajiem īpašumiem — zemi, ēkām, dzīvokļiem, kā arī par valsts un pašvaldību zemes nomām.

Dienesta uzdevums ir veikt zemju un ēku vērtēšanu, lai noteiktu nodokļa apjomu. Speciāliste atzīst, ka pašlaik rajonā zemes tirgus ir aktīvs, tiesa, ne visās pašvaldībās. Visvairāk darījumi ar zemi notiek Aglonas pagastā, Riebiņu novada Rušonas pagastā un vairākās citās pašvaldībās. Ar ēku vērtēšanu nodarbojas nekustamā īpašuma vērtētāji jeb inventarizatori.

Valsts zemes dienesta rīcībā ir lauku zemju izpiršanas reģistrs, bet tuvākajā nākotnē tiks izveidots arī lauku zemju maiņas reģistrs. Pēdējais gan vairāk būs aktuāls teritorijās, kuras ir īpaši aizsargājamas un kuru īpašniekiem tiks piedāvāta iespēja platības apmainīt pret citām valsts zemes platībām, kuras būs ap-

● Atklāšanas lentīti pie ieejas durvim pārgriezta Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors Mārtiņš Lazdovskis (centrā), Latgales reģionālās nodaļas vadītāja Marija Sokolova (no kreisās) un Preiļu biroja vadītāja Silvija Bindare. Foto: A.Stepanovs

saimniekojamas.

Preiļu biroja datu bāzē ir ļoti plaša informācija, kas tiek sniegta valsts iestādēm, mērniecības firmām — par kadastra objektiem, vērtībām, sastāvu, kā arī par īpašniekiem. Bez tam biroja speciālisti veic arī dokumentu noformēšanu īpašumu reģistrācijai zemesgrāmatā, kā arī sniedz informāciju no biroja rīcībā esošā plašā arhīva, kur glabājas pašvaldību zemes komisiju iesniegtās lietas.

— No saviem klientiem gaidām smaidu un pozitīvu attieksmi, bet no savas puses solām pēc iespējas ātrāk izpildīt visus daudzus pasūtījumus, — teic biroja vadītāja Silvija Bindare, vienlaikus atzīstot, ka pagaidām gan veidojas rindas pasūtījumu izpildei.

L.Kirillova

Vai tev ir savs «NOVADNIEKS»?

Abonē laikrakstu
VISĀS Preiļu rajona pasta
nodaļās, redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
vai internetā
www.novadnieks.lv
no **JEBKURAS** mēneša
dienas līdz
mēneša, ceturkšņa
vai gada beigām.

**Jau nākamais laikraksta
numurs būs jūsu
pastkastītē.**

ZIŅAS

Līvānu mākslinieku izstāde «Kopā skaistāk!»

No 8. jūlija līdz 12. augustam Līvānos, Latgales Mākslas un amatniecības centrs rīko Līvānu mākslinieku izstādi «Kopā skaistāk!». Izstādē piedalās 20 Līvānu bijušie un esošie mākslinieki. Pretimnākošie mākslinieki iesniedza visdažādākos mākslas darbus, kuros atspoguļojas dažādie raksturi, skatījumi un izpildījumi. Izstādē piedalās Ieva Vēvere, Ilze Griezāne, Sandra Vigule, Ināra Alpajeva, Inga Salmiņa, Anatolija Zukule, Liene Kancāne, Ina Jakovļeva, Eleonora Pastare, Margrieta Teilāne, Agnese Aizpuriete, Pauls Pudžs, Maija Kulakova, Solvita Cirule, Evita Kleina, Svetlana Kuļgajeva, Mihails Kuļgajevs, Maksims Kuļgajevs, Jūlija Kuļgajeva.

Veidos kopīgu atkritumu šķirošanas punktu

Līvānu novada dome slēgs sadarbības līgumu ar Jersikas pagasta pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanas kopīgas pakalpojumu sniegšanas vietas (pārkraušanas un šķirošanas punkts) un atkritumu apsaimniekošanas ieviešanu. Domes izpilddirektors Uldis Skreivers pilnvarots parakstīt līgumu un pārstāvēt Līvānu novada pašvaldību šajā lietā. Šķirošanas un pārkraušanas punkts tiks veidots, lai samazinātu izdevumus atkritumu transportēšanai uz Dzeni (tos vispirms sašķiros un presēs) pēc tam, kad 2006. gada 31. decembrī darbu beigs Līvānu novada atkritumu izgāztuve Gercānos.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Sāk pieņemt kandidātu sarakstus Saeimas vēlēšanām

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) 19. jūlijā sāka pieņemt deputātu kandidātu sarakstus 9. Saeimas vēlēšanām. Pieteikt kandidātu sarakstus Saeimas vēlēšanām partijas un partiju apvienības varēs līdz 8. augustam. Iesniedzot kandidātu sarakstu Saeimas vēlēšanām, tam jāpievieno visu sarakstā iekļauto deputātu kandidātu parakstīta priekšvēlēšanu programma, kvīts par drošības naudas iemaksu, kas Saeimas vēlēšanās ir 1000 latu, katra kandidāta parakstīts paziņojums, ka viņš piekrīt kandidēt vēlēšanās, deklarācija, kurā kandidāts apliecinā, ka atbilst vēlēšanu likuma prasībām un uz viņu neattiecas kandidēšanas ierobežojumi, kā arī citas ziņas. Šobrīd interesi par dalību Saeimas vēlēšanās izrādījuši 21 partija un partiju apvienība, kuru pārstāvji CVK izņēmuši kandidātu sarakstu sagatavošanai nepieciešamās veidlapas un datorprogrammu.

Iesnēgt savu deputātu kandidātu sarakstu 9. Saeimas vēlēšanām pirmie ieradās apvienības «Tēvzemei un brīvībai/LNNK» (TB/LNNK) pārstāvji. **Latgales vēlēšanu apgabala TB/LNNK** pirmais numurs būs Balvu rajona Kubulu pagasta padomes priekšsēdētājs, Balvu novada Pensionāru apvienības priekšsēdētājs Juris Boldāns. Kā otrs sarakstā iekļauts Saeimas deputāts Pēteris Tabūns, trešā — Eiropas Parlamenta deputāta palīdzē ilze Viņķele, ceturtais — Dzintars Rasnačs, bet piektā ir Latvijas Universitātes profesore Janina Kursīte-Pakule.

Nacionālās bibliotēkas izmaksas pāraug simts miljonus

Kultūras ministrija tuvākajā laikā aicinās valdību garantēt 110 miljonu latu kredītu Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas celtniecības projekta realizācijai. Kultūras ministre Helēna Demakova vēlas, lai valdības ilgtermiņa finansiālās saistības par Gaismaspili tiktu garantētas jau šā gada valsts budžeta grozījumos. «Pirms Saeimas vēlēšanām rīkot konkursu bankām par apjomīgo kredītu Gaismaspils projektam valdība gan, visticamāk, neriskēs,» atzina kultūras ministre. Saskaņā ar ASV kompānijas Hill International precizēto tāmi Gaismaspils izmaksas vismaz 115 miljonus latu. Sākotnēji tika lēsts, ka jaunās bibliotēkas ēkas būvniecība izmaksās 90 miljonus latu, pēc tam izmaksas tika palielinātas līdz 105 miljoniem latu. Turklāt šajās būvniecības izmaksās nav ietvertas katlumājas, pazemes garāžas, ārējo tīklu, kā arī infrastruktūras — ceļu, gājēju tilta un gājēju tuneļa — izbūve. Ja tiku ņemts 115 miljonu latu kredīts uz 20 gadiem ar 3,7 procentu likmi, kā tas tika spriests agrāk, valstij gadā būtu jāmaksā 8,4 miljoni latu procentos. Tādējādi Gaismaspils izmaksātu 167 miljonus latu. Pēc Valsts kases ieteikuma valsts aģentūras «Jaunie trīs brāļi» direktors Zigurds Magone bija sācis konsultācijas ar četrām ārvalstu bankām par projekta finansēšanu.

Profesionālajā militārajā dienestā vēlas iestāties 271 jaunieši

Dienestam Nacionālajos bruņotajos spēkos (NBS) gada pirmajos sešos mēnešos pieteicies 271 jaunieši, ziņo aģentūra LETA. Atlasi izturējuši 159 abu dzimumu jaunieši. Savukārt studijām Nacionālajā Aizsardzības akadēmijā (NAA) pieteikušies 127 pretendenti. Kadetu skaits būs zināms jūlija beigās vai augusta sākumā. Lai iestātos NAA, pretendenti jābūt Latvijas pilsoņiem vecumā līdz 27 gadiem ar vidējo vai augstāko izglītību un bez iepriekšējas kriminālās sodāmības. Pēc NAA absolūšanas kadeti saņem leitnanta vai rezerves leitnanta dienesta pakāpi un tiek nosūtīti aktīvajam dienestam NBS vai NBS rezervē.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Mani draugi ir skaisti ar to, ko nepasaka.»

L.Livona

2007. gadā paziņojumus par sociālās apdrošināšanas konta stāvokli neizsūtīs

Šogad paziņojumus saņems vairāk nekā miljons sociāli apdrošināto personu

Šonedēļ Latvijas iedzīvotāji sāk saņemt **Paziņojumus par sociālās apdrošināšanas konta stāvokli 2005. gadā.** Šogad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) tos izsūtīta 1,07 miljoniem sociāli apdrošināto personu (22,45 tūkstoši atteikušies no Paziņojuma saņemšanas), tai skaitā, 1,05 miljonus pa pastu, vairāk nekā 20 tūkstošus elektroniski. Turpmāk sākot ar 2007. gadu — **Paziņojumus vairs neizsūtīs (arī personām, kas reģistrējušas to saņemšanai elektroniski), jo ir veikti grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu».**

Ir vairāki iemesli, kāpēc veiktas izmaiņas.

Pirmkārt, Paziņojums ir tikai informatīvs materiāls. Kā zināms, 1996. gada 1. janvārī tika ieviesta jaunā, personificētā iemaksu uzskaites sistēma. Katram sociālo iemaksu veicējam, arī tiem, par kuriem iemaksas izdara valsts (piemēram, personām, kas kopj bērnu līdz 1,5 gadu vecumam, bezdarbniekiem, obligātajā militārajā dienestā dienējošiem karavīriem, nestrādājošiem invalīdiem u.c.) tika atvērta personīgais konts, kurā tika reģistrēta informācija (nevis uzkrāta nauda!) par veiktajām iemaksām. **Paziņojumi** pirmo reizi tika izsūtīti 1997. gadā, lai cilvēki izprastu jauno sistēmu — zinātu, ka sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmērs un pieejamība ir atkarīga no veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām un ka šai sistēmai var uzticēties, lai būtu informēti par to, vai/ka individuālais

konts gada laikā ir papildinājies.

Otrkārt, Paziņojums nav izmantojams iesniegšanai valsts un pašvaldības iestādēs un komercsabiedrībās (piemēram, bankās kredīta saņemšanai). Tam ir nepieciešams saņemt VSAA Izziņu **Par sociāli apdrošinātās personas iemaksām.**

Treškārt, izsūtīt Paziņojumus pa pastu, nav iespējams pilnībā nodrošināt personas datu aizsardzību. Kā zināms, daļa **Paziņojumu** nesasniedz adresātu vai nonāk pie citām personām (piemēram, ja personas faktiskā dzīves vieta atšķiras no deklarētās). Tā šogad **Paziņojumus** izsūtīs uz tām adresēm, kuru sarakstu Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde aktualizēja šā gada 20. jūnijā. Līdz ar to cilvēkiem, kas pēc minētā datuma mainījuši savu dzīves vietu, **Paziņojumi** nonāks uz iepriekšējo adresi.

Kā noskaidrots «Data serviss» 2005. gadā veiktajā VSAA klientu apmierinātības pētījumā, 42% respondentu paziņojumos ietverto informāciju uzskata par nesvarīgu, bet 20% — vispār neiepazīstas ar paziņojuma saturu. Līdz ar to var secināt, ka lielākā daļa iedzīvotāju nav informēti par to, ka VSAA tiek uzkrāti dati par katras personas iemaksām, ik mēnesi aprēķinātajām iemaksām, uzkrāto pensiju kapitālu, darba stāžu, uzskātajām vai pārtrauktajām darba attiecībām.

Lai gan turpmāk **Paziņojumus** cilvēki mājās nesaņems, tomēr bez nepieciešamās informācijas neviens nepaliks. **Jebkurā VSAA teritoriālajā nodaļā par jebkuru izvēlēto laika periodu (kopš 1996. gada) ikviens, uzrādot personu apliecinājošu dokumentu (arī piln-**

varu, ja ziņas tiek pieprasītas par citu personu), var pieprasīt un bez maksas saņemt Izziņu **Par apdrošinātās personas iemaksām.**

No **Izziņas** būs iespējams iegūt daudz plašāku informāciju:

— par kopējiem ienākumiem, t.sk. tiem ienākumiem, no kuriem aprēķinātas iemaksas,

— par iemaksu likmi, kas ir atkarīga no sociāli apdrošinātās personas statusa un ir atšķirīga dažādām apdrošināto personu grupām,

— par aprēķinātajām iemaksām un to, par cik ir palielinājies pensiju kapitāls.

Izziņā ietverti arī dati par maksājumu veicēju un periodiem, par kuriem maksājumi veikti.

Pat ja **Izziņa** nav nepieciešama kredīta noformēšanai vai iesniegšanai valsts vai pašvaldības iestādēs, VSAA iesaka ikvienam to pieprasīt, lai uzzinātu, piemēram, vai darba devēji ir snieguši pareizu informāciju par ienākumiem, darba attiecību pārtraukšanu. Tādējādi arī VSAA varēs operatīvāk novērst problēmas, ja darba devējs būs sniedzis nepilnīgus vai neprecizus datus.

Atgādinām, ka vairāki sociālie pakalpojumi, piemēram, pensija, bezdarbnieka, slimības un maternitātes pabalsts, ir atkarīgi no valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. Tādēļ ikvienam ir svarīgi pārliecināties, cik pareizi darba devējs veic maksājumu un vai vispār tos veic.

D.Jonīte,
VSAA Priekš nodaļas
vadītājas vietiece

Grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli»

Likuma «Par PVN» pārejas noteikumu 25. punkts, nosaka, ka iedzīvotāju maksājumi par siltumenerģiju ir atbrīvojami no nodokļa līdz 2006. gada 30. jūnijam.

No 2006. gada 1. jūlija šim piegādēm tiks piemērota nodokļa samazinātā lik-

me 5 procentu apmērā.

Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus iedzīvotājiem, kas patērē dažādus siltumenerģijas resursus (centrālā apkure, apkure ar dabasgāzi, apkure ar elektroenerģiju), nodokļa samazinātā likme 5 procentu apmērā no 2007. gada 1. janvāra tiks piemērota arī elektroenerģijas

un dabasgāzes piegādēm iedzīvotājiem.

Frizieru pakalpojumiem un privātu mājokļu remonta pakalpojumiem pašlaik Latvijā tiek piemērota nodokļa 18 procentu likme.

No 2007. gada 1. janvāra šiem pakalpojumiem piemēros nodokļa samazināto likmi 5 procentu apmērā.

Pieņemts noteikumu projekts par kārtību, kādā vietējās pašvaldības izmanto nekustamā īpašuma pirmpirkuma tiesības

20. jūlijā, Valsts sekretāru sanāsmē pieņemtais noteikumu projekts regulē kārtību, kādā vietējās pašvaldības izmanto nekustamā īpašuma pirmpirkuma tiesības. Šādā veidā tiks atvieglota nekustamā īpašuma pirkšanas un pārdošanas procedūra, informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija.

Līdz šim, pārskaitot naudu uz pirkšanas līgumā norādīto bankas konta numuru un nesaņemot dokumentu oriģinālu, pašvaldībai nebija iespējama savu īpašuma tiesību reģistrācija zemesgrāmatā. Tai bija jāvērsās tiesā pret nekustamā īpašuma pārdevēju par dokumentu, kas nodrošina tiesības uz ne-

kustamo īpašumu nodošanu pašvaldībai. Tas pats attiecās arī uz gadījumiem, kad pirkuma līgumā nebija norādīts bankas konts, uz kuru pārskaitāma pirkuma maksa un pārdevējs vairījās ierasties pašvaldībā, lai saņemtu pirkuma maksu.

Jaunpieņemtais Ministru kabineta noteikumu projekts precizē norēķinu kārtību, kādā vietējā pašvaldība veic samaksu pārdevējam par atsavināmo nekustamo īpašumu, tādējādi arī atvieglot vietējām pašvaldībām pirmpirkuma tiesību realizāciju.

Līdz šim vietējās pašvaldības lēmums par pirmpirkuma tiesību izmantošanu attiecīgajos zemesgrāmatu nodalījumos reģistrēts netika un iespējamie nekustamā īpašuma pircēji no ierakstiem

zemesgrāmatās nevarēja uzzināt, vai vietējā pašvaldība ir realizējusi savas pirmpirkuma tiesības uz konkrēto nekustamo īpašumu. Savukārt pieņemtie noteikumi paredz — saņemot pašvaldības lēmuma norakstu, zemesgrāmatu nodaļas attiecīgajā zemesgrāmatas nodalījumā ieraksta atzīmi par vietējās pašvaldības pirmpirkuma tiesību izmantošanu, tādējādi trešās personas nevar nostiprināt īpašuma tiesības, pirms pašvaldība nebūs izskatījusi jautājumu par pirmpirkuma tiesību izmantošanu.

Tāpat pieņemtie Ministru kabineta noteikumi precizē gadījumus, kad vietējā pašvaldība zaudē pirmpirkuma tiesības, kā arī paredz ar pirmpirkuma tiesību realizāciju saistītos strīdus risināt Administratīvā procesa likumā noteiktā kārtībā.

Pirmdienā, 24. jūlijs

LATVIJAS TV1	LNT	TV 5	KTV PLANĒTA
8.30 Milas viesulis. 85. sērija.	6.05 Ticīgo uzvaras balss.	7.00 Bērnrīts.	7.00 Vēstis.
9.25 Etnosi	6.35 Detektīvmeitenes.	9.00 Ģimenes tiesa.	10.00 Lemis kļūt par zvaigzni.
9.55 Hameleonu rotaļas.	Anim. f.	9.55 Tiesas stunda.	Seriāls.
10.20 Muzeju krātuvēs.	7.00 900 sekundes.	10.55 Turecka maršs.	10.45 Vilcēne. Seriāls.
10.50 Māmiņu klubs.	8.40 Dvinēm nav laika.	27. sērija.	11.45 Reālā fantastika.
11.20 Drēbniecīte Ruta.	15. sērija.	11.50 Televeikala skatlogs.	11.45 Profilā un pretskatā.
11.35 Pikantā mīkla.	10.15 Saldie 16 un autovadītāja apliecība. M. f.	12.05 Ārkārtas gadījumi.	M. f.
12.00 Kurp dodies?	12.00 Televeikala skatlogs.	12.50 Nekustamais īpašums.	13.00 Vēstis.
12.40 Ielas garumā.	12.15 Logi.	12.50 Policijas akadēmija.	13.35 Ak, burvība, jel nebeidzies... M. f.
13.10 Latvijs kino jaunie talanti.	13.10 Dziedojošā mīlestība.	13. sērija.	15.00 Animācijas filma.
13.40 Apkārt pasaulei.	13.00 sērija.	33., 34. sērija.	15.10 Kultūras jaunumi.
13.55 Pasta kariete.	14.10 Labākais draugs	Vienmēr saki —	15.30 Trejākovs galerija — nenovērtējami dārgumi.
14.30 Dzied Emburgas zēni.	Fēlikss. 3. sērija.	vienmēr. 9. sērija.	16.00 Vēstis.
15.10 Milas viesulis. 85. sēr.	15.05 Reba. 93. sērija.	Karmelīta. 136. sērija.	16.35 Privātā dzīve.
16.00 Televeikala skatlogs.	15.35 Kas jauns, Skubij Dū?	16.50 Ģimenes tiesa.	17.25 Lemis kļūt par zvaigzni.
16.15 Viss kārtībā!	Anim. f.	17.50 Tiesas stunda.	Seriāls.
16.45 Bērnu stāsti.	16.00 Detektīvmeitenes.	18.45 Ārkārtas gadījumi.	18.15 Barona Štiglica testaments.
17.15 Spicās meitenes.	Anim. f.	19.30 Ēdam mājas.	19.00 Vēstis.
17.45 Kopā.	16.30 Viktorija. 1., 2. sērija.	19.30 Turecka maršs.	20.00 Vilcēne. Seriāls.
18.00 Ziņas.	17.55 Labvakar, LNT!	20.00 Turecka maršs.	20.45 Taiga. Seriāls.
18.30 Mežones pilis.	18.05 Dziedojošā mīlestība.	28. sērija.	21.30 Vēstis.
19.00 Tumsas puķe. 20. sēr.	19.00 Logi.	131. sērija.	21.50 Generālis Skoboļevs.
19.30 Eirobusiņš.	20.00 LNT ziņas.	20.25 Degpunktā.	22.40 Salas.
20.00 Hameleonu rotaļas.	20.55 Palīdzības formula.	Miss Universe World.	23.20 Vēstis.
20.10 Panorāma.	21.55 Skaitstumkonkursa fināls Losandželosā.	21.55 Miss Universe World.	23.40 Kultūras jaunumi.
21.10 Zini vai mini!	23.55 Draugi 2. 22., 23. sērija.	21.55 Miss Universe World.	Tēvija un likteni.
21.45 Viss notiek.	1.45 Kontaktks. M. f.	21.55 Miss Universe World.	Stasovi. 1. daļa.
22.15 Mūža stipendiāti.	TV 3	21.55 Miss Universe World.	0.30 Barona Štiglica testaments.
22.45 LTV muzikas kolekcija.	5.45 A komanda 4. 20. sērija.	21.55 Miss Universe World.	1.15 Sporta vēstis.
22.55 Lauki sodien.	6.40 Digimoni 3. Anim. f.	21.55 Miss Universe World.	1.30 Lemis kļūt par zvaigzni.
23.00 Nakts ziņas.	8.05 Rūbija. 52. sērija.	21.55 Miss Universe World.	2.15 Vilcēne. Seriāls.
23.15 Cukura nams. 6. sērija.	8.55 Liktena gūstekne. 1. sēr.	21.55 Miss Universe World.	3.00 Vēstis.
24.00 Kopā.	9.55 Aina.	21.55 Miss Universe World.	3.55 Taiga. Seriāls.
	10.50 Mīla lielā plīšētā.	21.55 Miss Universe World.	4.40 Vēstis.
	15. sērija.	21.55 Miss Universe World.	4.55 Kultūras jaunumi.
	11.25 Mana mīļā aukle 3.	21.55 Miss Universe World.	5.15 Generālis Skoboļevs.
	34. sērija.	21.55 Miss Universe World.	6.00 Trejākovs galerija — nenovērtējami dārgumi.
	11.50 Iepazīsties — mani vecāki! 6. sērija.	21.55 Miss Universe World.	6.25 Stasovi. 1. daļa.
	12.55 Kobra 12. 8. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	13.50 Viss kārtībā! 25. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	14.20 Sincbada piedzīvojumi.	21.55 Miss Universe World.	
	Anim. f.	21.55 Miss Universe World.	
	15.15 Smielgākie videokuriozi.	21.55 Miss Universe World.	
	15.45 Miljardu mantinieki. 8. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	16.45 Kaislību vētra. 9. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	17.35 Mīlet. Mīrt. Un atgriezies. 95. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	18.25 Mīla lielā plīšētā.	21.55 Miss Universe World.	
	16. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	18.55 Mana mīļā aukle 3.	21.55 Miss Universe World.	
	42. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	19.30 TV3 ziņas.	21.55 Miss Universe World.	
	19.55 Bez tabu.	21.55 Miss Universe World.	
	20.30 Kobra 10. 2. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	19.35 Azijas neatkarīgā garsa. 1. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	20.05 Kriminālnoziedzība. 6. sēr.	21.55 Miss Universe World.	
	20.55 Bistamās mājasaimniecības. 6., 7. sērija.	21.55 Miss Universe World.	
	22.25 Krējums... saldais.	21.55 Miss Universe World.	
	22.55 SeMS. Nakts saturnas.	21.55 Miss Universe World.	
	23.55 112 hronika.	21.55 Miss Universe World.	

HOROSKOPS NEDĒĻAI (24.07. - 30.07.)

Auns. Iestāsies atelpas brīdis, nestieidziniet notikumu dabīgo gaitu, leturiet pauzi. Kas lēnāk nāks, tas būs noturīgāks un stablāks. Jaunie projekti būs stingri jākorģē. Turpiniet rūpēties par gaisotni mājās un to iemītnieku pašsajūtu. Nekas pārdažs no jums netiek gaidīts, vien patēsa emocionālā ielērtēsība par saviem mīļajiem.

Vēris. Pievērsiet uzmanību saviem tēlam, lai kādas jūtas plosās sirdi, nedodiet tām valū. Uzlieciet laipnības un diplomātiskas masku. Ipaši stingri turiet sevi grožos nedēļas pirmajā pusē. Sadrumstalota nedēļa, tikšanās, iepazīšanās, sarunas un norunas. Jūs domāsiēt, ka nu tik būs, bet nekas tāds īpašs jau nenotiks. Liela brēka, mazā vilna. Apģūstiet autovadīšanas prasmi.

Dvīņi. Spēsiēt paplašināt un nostiprināt savu ietekmes zonu. Materiāli auglīga nedēļa, it īpaši, ja uzdrīkstēsities prasīt augstāku samaksu par darbu. Prēmijas, atzīnības, augsts novērtējums. Nebāziet dēgumu citu darīšanās. Padomu došana un pamācības ir nepieciešama nodarbe, piedevām jums trūkst informācijas, lai pilnvērtīgi to darītu.

Vēzis. Pajaujieties uz paša spēkiem, kompetenci un zināšanām, jebkura sadarbības forma var izrādīties apšaubāma un sagādāt finanšālus zaudējumus, un saņukt kārtis ne jau nu jūsu lābā. Nedaudz izjauciet ierasto dienas kārtību, atiecības inīcijiet novitātes elementus, lai runāms taustekļos nenoklītu jūsu mīlestība. Tad turpiniet dzīvot ierastajā rītmā. Kas par daudz, tas par skādi.

Lauva. Perfekcionisms un vēlme izdarīt visu uz ef-ef nodzēs radošo dzīrkti un liek darboties pēc noteiktiem kritērijiem. Tāds darba stils neatbilst jūsu temperamentam. Visu dariet pa saviem, tad darba augļiem būs pavisam cita garša. Sirdis ir neparasta dārgumu krātuve, kas dodot top tikai bagātāka. Neslēpiet emocijas un jūtas, ir brīdis ļaut lām pācēties spārnos.

Jaurava. Kontrolējiet savu uzvedību, jo rādās, ka no čākla darba veicēja sākat pārtapt par teorētīki. Jūsu padomi ir lietderīgi, bet jūsu istais elements ir darbs un vērtreiz darbs. Ja neizvērsēties klusēšanas taktiku, bet runāsiēt par saviem problēmām, tad redzēsiēt, cik daudzi ir gatavi jums sniegt palīdzīgu roku, un velns nav tik melns, kā to māle.

Svari. Tuvojas pārmaiņas uzņēmumā, savēliskas mākoņi arī pār jūsu galvu. Tādēi strādāsiēt ar maksimālu atdevi, nebēdziet no spriedzes un dinamiskām situācijām. Pārdomāta, mērķtiecīga iniciatīva tiks novērtēta. Jūs varat zaudēt draugus, jo nepietiek laika viņiem, un līdz ar to jūs vibrejiēt katrs uz sava vilņa. Šobrīža situācijā jūs esat vajadzīgs draugiem, un viņi - jums, lai risinātu darba jautājumus. Atkal darbs, diemžī.

Skorpions. Būs jāstrādā sivas konkurencēs apstākļos un jābūt gatavam uzņemties lielāku atbildību. Tātad, ja esat ambiciozs un čakls un protat vadīt citus, tālu tiksiet. Turpmākie pāris gadi būs izšķirošie. Ceļojumi pie tuviem un tāliem radiem. Nostalģija jūs vedis uz sen neredzētām, bet mīļām vēlmām. Nemiet līdzī savu draugu un dodieties tur.

Sirīnīnieks. Mainiet domas par saviem darba kolēģiem, tie labie nebūt nav tik nevainojami, savukārt ignas un rūcēji ir tie, kas neliegs padomu un ierādīs, kā ir jāstrādā. Seksualitāte ir spēcīgs dzīvespriekša un mīlestības dzinulis. Izrādīet to kā pienākas jūsu dzimumam. Sīvēlēm ir jāvaidzina, vīnēsiēm - jāalkst un jāiekaro.

Mežāzis. Daudz pārrunu un strīdu, kas nevedīs nekur, ja nepiekāpsities un nemanisiet savu vedokli. Jūsu stūrgalvība ir neizmērojama un rada ļādu pašu atbildes reakciju. Jēbkurā situācijā meklēsiēt kompromisu. Dienasgaismā tiks izceļti jūsu senie grēciņi un citas nebišanas. Uzvedieties nevainojami, tad nebūs jāklaušās pārmetumi. Jūs pats ļādu grībat saskānu.

Udensvīrs. Darbs būs vienīgā vieta, kas sniegs mierinājumu, tur viss ir skaidrs un saprotams, ne tā kā privātā dzīvē. Vairāk laika pavadiet darbā, strādāsiēt, tas palīdzēs sakārtot domas un gūt apskaidrību. Saskaņota atgriezīsties tad, ja abi būsiet vienlīdz noslogoti darbā. Mudiniet savu otro pusīti veidot karjeru, nevis pieticīgi samierināties ar mazumiņu.

Zivis. Parādiēt savu individualitāti, ka bez jums nevar, ka jūs neesat nenozīmīga skrīvīte milzīgā mašīnērijā. Vienmēr svarīgs ir cilvēcisķais faktors, un nav jau tik vienkārši, ka katru no mums var aizsūt ar citu. Izklaidies, romantika un flirts - tā visa būs pārpatēm. Dāziem ļaimīgāiem izdosies piepildīt savu vispārdrāšāko sapni, citiem dzims bērni.

VĀRDADĪENAS SVIN:

- 22. jūlijā — Marija, Mariķa, Marina.
- 23. jūlijā — Magda, Magone, Mērija.
- 24. jūlijā — Kristīne, Krista, Kristiāna, Kristiāns.
- 25. jūlijā — Jēkabs, Žaklīna.
- 26. jūlijā — Anna, Ance, Annija.
- 27. jūlijā — Marta, Dita.
- 28. jūlijā — Cecīlija, Čilda.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

- Preiļu novada kultūras centrs
- ◆ 22. jūlijā pulksten 22.00 un 28. jūlijā pulksten 22.00 Preiļu parka estrādē jauniešu mūzikas kluba diskotēka.
  - ◆ 29. jūlijā Preiļu parka estrādē pasākumi, popularizējot Latvijas un novada servēsturi. Kultūras nama izstāžu zālē arheoloģes Antonijas Vilcēnes jubilejas sarīkojums un arheoloģisko izrakumu noslēgums.
- Līvānu novada kultūras centrs
- ◆ 22. jūlijā pulksten 22.00 pie Zundānu tautas nama radošo jauniešu svētki «Turku bildes». Ipašie viesi — Dž. Salamander un Meldra. Pulksten 21.00 Rožupes estrādē Rožupes pagasta svētki. Pulksten 22.00 balles, spēle grupa «Ilūzija».
  - ◆ 29. jūlijā pulksten 14.00 Līvānu novada kultūras centrā bēbišu svētki, pulksten 21.00 diskotēka.
- Sīļukalna kultūras nams
- ◆ 22. jūlijā pulksten 22.00 spēle «Prego».
- Aglonas kultūras nams
- ◆ 21. jūlijā pulksten 22.00 diskotēka «Full Stage».
- Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos
- ◆ 23. jūlijā pulksten 18.00 un 20.00, 24., 25., 26. un 27. jūlijā pulksten 20.00 fantastika «X — cilvēki: pēdējā sadursme», ASV.

PASMAIDĪSIM

Futbola tiesnesis nokļuvis pie paradīzes vārtiem:
— Ielaidiet mani! Es esmu pelnījis!
Svētais Pēteris jautā:
— Ko labu dzīves laikā esi paveicis?
— Es esmu bijis godīgs futbola tiesnesis. Neņēmu kukuļus, vienmēr tiesāju pēc labākās sirdsapziņas.
— Patiesām?
— Goda vārds! Nesen es laukumā iedevu deviņas dzeltenās un četras sarkanās kartītes.
— Kaut kā neatceros. Kad tas notika?
— Spēle beidzās pirms trim minūtēm...

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Anspoku pilskalns atklāj savus noslēpumus

Pirmdien, 17. jūlijā, Preiļos ieradās grupa arheologu, lai divu nedēļu laikā pirmo reizi veiktu izrakumus Anspoku pilskalnā. Pašlaik tas ir viens no vismazāk pētītajiem un noslēpumainākajiem Preiļu rajona pilskalniem. Arī rakstītā informācija par to ir visai skopa.

No vēstures

1996. gadā izdotajā Antona Anspaka grāmatā «Preiļu novads» autors raksta: «Seno pilsētu sākumi meklējami pilskalnās un apmetnēs ap tām. Tas sākas arī par Preiļiem. Senie Preiļi, loģiski spriežot, sākuši veidoties un atradusies tuvākajos pilskalnās – Anspoku un Plūdu pilskalnās Preiļupes kreisajā krastā. (...) Abi pilskalni atrodas 0,75 km viens no otra un to vēsture un nozīme ir cieši saistīta. Latvijā zināmi vairāki šādu pilskalnu pāri. Uzskata, ka ļaudis sākumā apdzīvojuši mazāko, vājāk nocietināto pilskalnu. Šajā gadījumā tas ir Anspoku pilskalns. (...) Anspoku pilskalns, kā secina arheologs J. Urtāns pēc pārbaudes izrakumiem, bijis apdzīvots vēlajā dzelzs laikmetā (10.—12.gs., agrajā feodālismā).»

Arheologus tirda meklējumu nemiers

Ko atklās Anspoku pilskalns, kas gandrīz vai gadu tūkstoši sevi slēpj seno latgaļu dzīves liecības, vēl pārāgrī spriest. Izrakumi rit pilnā sparā. Kad devāmies iepazīties ar arheologiem, bija iezīmēts pirmais 3 x 6 metrus lielais laukums, kurā stāvēs nogāzes malā.

Tiek noņemts saaugums un pētnieki uzmanīgi centimetru pa centimetram rok zemi, knibinās ap koku saknēm, akmeņiem. Zeme tiek sabērta spaiņos un nonāk uz sieta, kur tiek izsijāta. Nezinātājam sietā visi palikušie zemes pikuciņi tiek vienādi, vienīgi speciālista acs saskata ko vērtīgu – māla trauka lausku, pavarda oglīti, ēkas apmetuma gabaliņu vai pat ko krietni vērtīgāku.

Vai ir simtprocentīga garantija, ka pilskalns atklās savus noslēpumus? Protams, ka ne, tomēr pētniekiem vienmēr ir raksturīgs meklējumu nemiers un uz zināšanām pamatota intūcija, kas pasaka – te kaut kam ir jābūt.

Pilskalns – jaunatklāts un neizpētīts

Latvijas Vēstures institūta pētniece, vēstures zinātņu doktore un mūsu novadniece Antonija Vilcāne saka:

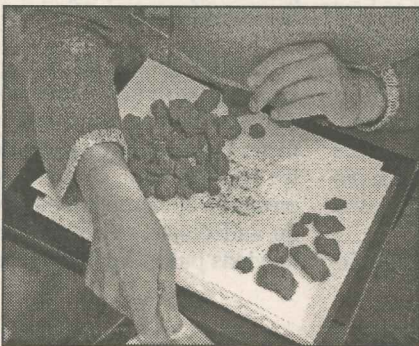
— Esam ļoti priecīgi, ka Preiļu rajona padome savā budžetā šogad piešķir finansējumu 1500 latu apmērā izrakumu veikšanai Anspoku pilskalnā. Jāatzīst, ka izrakumi ir ļoti dārgs priekšs, ja mēs gribam atrast senlietas arī apstrādāt, lai tās saglabātos un neapjātos.

Valda uzskats, ka Anspoku un tuvējais Plūdu pilskalns ir Preiļu pirmsākumi. Diemžēl ne vienā no otrā vietā nopietni arheoloģiskie izrakumi līdz šim nav veikti. Atrastas tikai atsevišķas lauskas un citas norādes par iespējamiem atradumiem.

Vēstures pētnieks Ernests Brastiņš, pagājušā gadsimta divdesmitajos gados apbraukājot visu Latviju, atklāja, apseko-

● Ar lāpstām un lāpstiņām noņemtais zemes slānis tiek bērts uz sieta un rūpīgi sijāts. Tikai speciālists aplipušā raupjā zemes pikucīti var saskatīt kāda sena trauka lausku vai rotu.

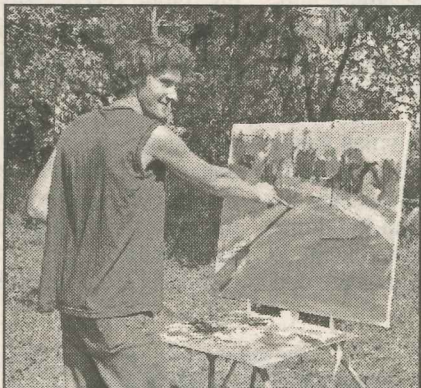
● Arheoloģes Antonijas Vilcānes rokās izrakumu pirmās dienas atradumi. Tie liecina, ka Anspoku pilskalnā pirms gandrīz tūkstošiem gadiem patiešām dzīvojuši cilvēki. Tas ļauj cerēt, ka kultūrlāni izdosies atrast arī ko vērtīgu un interesantu.

ja un uzmērija daudzus jaunus pilskalnus. Autora izdotajā krājumā «Latgales pilskalni» Anspoku nemaz nav. Pilskalns ir uzmērīts 1977. gadā, kad šeit pabija vēsturnieks Juris Urtāns. Vieta ir bijusi ideāla nocietinātam pilskalnam. Laika gaitā daba gan spēcīgi to nopostījusi, jo stāvēs nogāzes ir izskalotas un noslidējušas. Tā kā apbūve vienmēr bija gar nocietinājuma malu, varam secināt, ka vieta, kur pašlaik sākti izrakumi, ir pašā laukuma vidū, kur, domājams, kultūras slānis nebūs tik intensīvs un arī uz izciliem atradumiem grūti cerēt.

Nākamās izrakumu vietas tiks iezīmētas attālāk no nogāzes, kur manāmas nocietinājumu vaļņu uzbērums paliekas. Vaļņi tika būvēti, lai aizkavētu ieināidnieka piekļūšanu pilskalnam.

Uz zelta podiem necer

Arheologs rok un ir priecīgs, ja ko atrod. Vienmēr ceram, ka mūsu rokās nonāks kas interesants, teic pētniece Antonija Vilcāne. Sabiedrībā valda visnotaļ maldīgs uzskats, ka arheologi var kļūst stāvus bagāti, uzejojot senlaikos zemē ieraktus zelta un sudraba naudas podus. Tā nav, jo pētnieku īstenais «zelts» ir dažādas māla trauku lauskas, ēku apmetuma gabaliņi, un lielas veiksmes gadījumā kāda rotas lieta – saktiņa, aproce vai neparasta krellīte.

● Vēstures pētnieku darbam līdzīgo, pilskalna apkārtni savos darbos ataino jaunais gleznotājs Jānis Plivda. Viņa darbi papildinās atradumu izstādi arheologu plenēra noslēgumā. Foto: A. Stepanovs

Anspoku pilskalnā strādā saliedēta 12 cilvēku komanda, lielākā daļa no kuriem ir Antonijas kolēģi — pieredzējuši arheologi. Viņa stāsta, ka vienlaikus ar izrakumiem pilskalnā notiek arī Latvijas arheologu biedrības vasaras plenērs. Tā ir gan kopā strādāšana, gan atpūta, gan pieredzes un domu apmaiņa par atradumiem. Kopā ar pieredzējušiem speciālistiem strādā arī jaunieši, kurus interesē vēsture.

Noslēgumā rādīs atradumus

Viss Anspoku pilskalnā divu nedēļu laikā atrastais netiks turēts noslēpumā. Ar izrakumu rezultātiem arheologi un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieki iepazīstinās arī iedzīvotājus un vēstures interesentus.

Lai popularizētu arheoloģiju un parādītu izzinošo informāciju, pētījumu noslēgumā tiks rīkots pasākums, kurā piedalīsies arī jauniešu grupa no Rīgas, kuri nodarbojas ar eksperimentālo arheoloģiju. Viņi ir apguvuši senlatviešu metodes, piemēram, kā ar rokām lipināt podus, demonstrēs aušanu ar celiem, rādīs senās ēdienu gatavošanas metodes uz akmens pavarda un daudz ko citu.

L. Kirillova

Ai, vasara, vasariņa

Vasara nostaigājusi jau pusi no tai atvēlēta laika un tagad pārlūko padarīto. Laukos, kur vien skaties, rindām vien guļ siena vai skābarības ruļoni. Pat vienas divu gotiņu turētāji atteikušies no tik arhaiskas lietas kā siena kraušana kaudzēs, «vārtos» vai zārdos. Aizmirstībā grimst arī citas, ar siena pļauju saistītas lietas, kā vālu ārdīšana, vairākkārtēja apgrozīšana dienas laikā, bet vakarā sakraušana gabanās, kuras nākamajā rītā atkal klēpjiem vien izjauca un sienu turpināja kaltēt, līdz tas kļuva sauss, smaržīgs un uz šķūni vedams. No ikdienas darbu saraksta izzūd tāds jēdziens kā siena mīdīšana uz pantiem — smags darbs, kurā pietika arī jautrības. Bet no bērnu izpriecām — šķūņa čukura aizsniegšana ar roku, kad no augstā siena blāķa varēja ielūkoties pie spāres savitā bezdelīgas perēkli. Jaunajai paudzei svešas gan šīs darbības, gan to apzīmējumi — zārds, gabanas, trijzaru sakumi, kaudzes mešana un tā tālāk.

Laucinieki gan sūkstās par šīs vasaras plānājiem siena vāliem, par saules izdedzinātājam ganībām. Bet varbūt lielajam karstumam ir kāds sakars ar cilvēku rīcību? Kā nesen izteicās cilvēks, kurš biežāk un vairāk pievērsās smalkajām dabas, Kosmosa un cilvēka attiecībām, — zemīte atceras masveida dedzināšanu pavasarī un tagad cilvēkiem atmaksā ar to pašu. Sak, gribējāt svelmi un karstumu, te nu būs.

Vasara pārmāca, tomēr žēlo. Lai vai kā, bet katrs dārzs tomēr sola kādu ražu, ja vien nav slinkots.

Vasaras vidū arī izklaides sit augstu vilni. Svētki katrā pilsētā, un kur vēl visas pārējās svinēšanas — izlaidumi, kapusvētki, jubilejas, prezentācijas, atklāšanas, «apmazgāšanas». Ja palūkojas, kādos daudzumos piektdienās veikalos tiek izpirkti produkti, tad viens nu gan ir skaidrs, — lai tik latviešu zemnieki spēj pierādot, — pircēji un ēdāji būs. Ar vienu piebildi — kvalitatīviem produktiem. Pēdējā laikā, par laimi, jautājumā par produktu kvalitāti sarosījusies arī valdība. Veselības ministrija izstrādājusi likumprojektu par to, ka skolās būtu aizliegami dzērieni, saldumi un citi pārtikas produkti, kuri ar ķīmiskām vielām pārmēru sakrāsoti un saldināti, kam pievienotas mākslīgas, enerģiju radošas vielas un tam līdzīgi. Pietiek graut jaunās paaudzes veselību ar nezināmas izcelsmes dzērieniem, kas iepildīti un ilgi turēti veselībai kaitīgās plastmasas pudelēs. Ne tik sen vēl mūsu rajona vienā otrā skolas kafējnicā bērniem piedāvāja dzērienus, kas bija gatavoti, krāsainu pulveri ieberot ūdens glāzē un par ko arī direktors necēla pretenzijas pret kafējnicas īpašnieku. Neies bojāt attiecības ar vienas partijas biedru, kura radiem teikšana arī vietējās varas spicē.

Par veselību jā rūpējas no mazotnes līdz sirmam vecumam. Redz, Preiļi drīz kļūs par ātrsoļotāju pilsētu, jo, vai tad nav zināms, cik labvēlīgi ātra iešana ietekmē asinsriti? Rekonstruētajā centra krustojumā gājējiem iela jāpāriet 13-15 sekundēs. Tieši tik ilgu laiku luksoforā deg zaļā gaisma, kas atļauj iet gājējiem. Kādas tur māmiņas ar bērnu pie rokas vai ratiņos, kādi tur veči? Pēc desmitās sekundes zaļā gaisma sāk mirkšķināt, ka iešana jābeidz, un vēl pēc pāris sekundēm iedegas sarkanā uguns. Tāpēc visiem, kas gatavojas apmeklēt Preiļus, ieteicams jau mājās iemācīties ātri rīkšot, citādi ielai pāri ar godu netiksiet.

Jau otru gadu pēc kārtas gaišajām emocijām par sauli, siltumu un ziedošo dabu, par liepziedu un siena smaržu, jāpogu krellēm, baltajām naktim, jauno medu, atvaļinājuma vaļošanās, tuviem un tāliem ceļiem un citām burvīgām lietām, kas saistītas tikai un vienīgi ar vasaru, nepatīkamam darvas karotī pieļauj praidistu jezga. Brīvība un demokrātija nav visatļautība. Atceroties, kādos vārdos praidistu piekritēji visos preses izdevumos pagājušajā gadā zākāja sabiedrības vairumu, kurš iestājas par kristīgām vērtībām, šogad negribas kaut ko tādu piedzīvot atkārtoti. Ja sabiedrība ir tiesīga prasīt, lai bērnu organismu nepiesārņo ar veselībai kaitīgiem produktiem, tad vēl jo vairāk tā ir tiesīga pieprasīt, lai ar kaitīgu agitāciju netiek piesārņota bērnu un jauniešu dvēsele. Cilvēktiesības, ko tik bieži piesauc praidisti un viņu aizstāvji, ir arī pārējiem cilvēkiem, kas iestājas par ģimenes vērtībām. Ar sabiedrībā pieņemtām un gadsimtos par labu atzītām normām ir jā rēķinās katram, kas grib šajā sabiedrībā dzīvot.

L. Rancāne

Aizkalnē, liliju laikā Kur māte un meita, tur jābūt puķudārzam

Šis nedēļas stiprais vējš visu skaistumu nobirdinājis, saka Strodopoles iedzīvotāja Irēna Švarce, vezdama uz savu liliju audzi. Lai gan rietumvējš patiešām bez žēlastības loka liliju kātus ar kuplajiem ziedu ķekariem, te acīm, sirdij un dvēselei ir, par ko priecāties. Ne tikai pati kopēja un viņas meitas iemīļojušas šīs puķes, arī ģimenes «stiprais dzimums» — vīrs bieži nākot pie puķēm un vispār — bez viņa palīdzības Irēna ar plašo puķu saimniecību netiktu galā. Vīrs Juris ierīkojis laistīšanas iekārtu, jo ar spaiņiem ūdeni te nepienest, īpaši šīs vasaras svelmainajās dienās. Bet visvairāk puķu kopšanas darbos palīdzot meitas Daina, Kristīne un Gunta. Vecākās jau iekārtojušas savā dzīvē, mammas paspārni šogad atstāj arī jaunākā atvasīte. Katrai sievietei jābūt kā paraugam savai meitai. Ja mājās ir meitas, tad jābūt arī puķēm, ko sākumā kopj māte un pamazām to ierāda meitām. Jo kā citādi viņa varēs iemācīt mājās radīt un uzturēt skaistumu, saka Irēna. Viņa pati strādā par sākumklašu un ķīmijas skolotāju Aizkalnes pamatskolā.

Liliju audzēšana no kopēja prasa daudz rūpju. Jāseko, lai nepieņemtos lakstu puve, kā rezultātā viss izaudzētais var aiziet bojā, tāpēc Irēna puķes regulāri nomiglo — ik pēc desmit dienām. Rudenī jāzagatavo ziemai, jāuzkužina

● Man katrs rīts nes jaunu prieku, jo dārzā pa nakti atkal uzplaucis kāds skaists zieds, kas sajūsmīna uz visu dienu, teica liliju audzētāja Irēna Švarce.

zeme, viss jāizravē. Pavasarī, kad sākas iridnāšana un ravēšana, jādarbojas ļoti uzmanīgi, lai kādu pumpuru nesavinātu, jo tie vēl nav izdiguši. Puķēm patīk, ja zeme ir bagāta ar dažādām augšanai vajadzīgām vielām. Irēna mēslojumu veikalā nepērk, ir pārliecinājusies, ka šim nolūkam labi var izmantot vircu.

Pirmie liliju sīpoli viņas rokās nonākuši pirms gadiem sešiem, kad pasūtījusi no slavenā liliju audzētāja Jāņa Rukšāna kataloga. Nu jau var runāt par kolekciju, jo Švarcu mājas dārzā aug un zied

47 šķirņu lilijas. Veidojot kolekciju, bija jāpapildina arī zināšanas no speciālās literatūras.

Šī gada reti aukstā ziema Irēnu apbēdinājusi. Lilijas nebija piesētas, tāpēc dažas šķirnes izsala. Paļāvos uz likteni, kā būs, tā būs, viņa saka. Licies gan, ka rezultāts būs vēl bēdīgāks. Pavasarī nav varējusi sagaidīt, kad parādīsies pirmie asni, gājusi dārzā un rakņājusies pa atkusušo zemi. Kāds prieks, kad pirksti sataustījuši pirmos briestošos, digšanai gatavos dzimumus.

Jācinās arī ar ūdenszūrkām. Ie-

Jūlija vidus ir laiks, kad dārzos puķu karalienes kroni un sceptoru pārņem lilijas. Tām neder maija salnas, jūnija mainīgais raksturs vai augusta vēsās nakts. Lilijas savus ziedkausus atver vien tad, kad vējš ir visglāsmainākais, saules pielietā zilā debess, bet zeme neatdzīst isajos vakaros un naktīs. Lilija ir nepārspējama dārzu skaistule ar izcili bagātu garderobi, un tās tērpiem izmantotas gandrīz visas varavīksnes pamatkrāsas ar neskaitāmām nokrāsām. Fortūna, šo puķi īpaši mīlot, tai dāvājusi arī smaržu, sevišķi baltās krāsas lilijām.

Pie Preiļu novada Aizkalnes čaklajām puķu audzētājām būtu ko redzēt arī dāliju, asteru, mārtiņrožu laikā, bet šoreiz ar nolūku apmeklējām tās mājas, kuru saimnieki var lepoties ar ziedošu liliju dobēm. Aizkalnes pagasta centra vadītāja Inta Ziemele uzsver, ka daudzās mājās iekopti skaisti stādījumi, dzīvo čaklas un centīgas saimnieces, kas var lepoties ar savām puķēm. Inta Ziemele minēja Sandru Kotāni, Janīnu Sparāni, Janīnu Beču, Silviju Lazdāni.

● Kuplākais ķekars, ar ko Irēna Švarci iepriecinājušas pašas koptās lilijas, sastāvējis no 28 ziediem.

priekšējos gados tās lilijas diezgan papostījušas, tāpēc nācies dobes ierīkot no jauna citā mājās pusē. Bet Aizkalnes pagasta centra vadītāja Inta Ziemele, kuras pavadībā apciemojam pagasta liliju audzētājas, savukārt sūrojas, ka viņas puķes knābājot zvīrbuļi

bars. Nabadziņiem laikam sajucis, kur košs jāņogu krūms, kur sarkanās lilijas.

Irēnai patīk visas lilijas, bet dažas šķirnes ir īpaši mīlas. Viena no tādām zied dzeltenī oranžā krāsā. Vēl viņai patīk lilijas ar nokareniem ziediem. Kopēja sapņo par jaunām šķirnēm, par kolekcijas papildināšanu. Vairāk gribētu balto liliju, arī tādas — ar augšpverstiem ziediem.

Liliju ziedēšanas prieks mājās ilgst vairāk nekā mēnesi. Agrinākās šķirnes uzdzied ap Jāņiem, vēlākās beidz ziedēt jau uz augusta slietkšņa. Ziedēšanas stafete tiek nodota mārtiņrozēm, asterēm, dālijām un gladiolām. Septembra ziedēšanas bridim gatavojas 19 šķirņu asteres. Ar bagātu smaržu vilni pašlaik apdāvina gleznaino nelķu dobe, kuru izteiksmīgie, ar kameņiem pilnie ziedi liecina, ka šajās mājās tās jūtas labi. Irēna Švarce regulāri piedalās ziedu izstādēs, ko rīko pagasta sieviešu sabiedriskais centrs.

Stādīšanas prieks nerimst

Viena no Aizkalnes pagasta centra mājām, kurā saimnieko pensionāru pāris Olga un Jānis Priekuļi, katru garāmbraucēju iepriecina ar teicami sakoptu un uzturētu apkārtni. Lidzeni nopļautajā zaļajā iekārtotā vairāki puķu stādījumi. Kā viena no pirmajām ienācējus sveicina rozā ziediem piebērtā klājeniskā roze, ko mājās saimnieki saņēmuši kā balvu pagājušajā gadā notikušajā sieviešu sabiedriskā centra rīkotajā ziedu izstādē. Īstenībā tādas uzdāvinātas divas, taču otrā nav izturējusi trīsdesmitgrādīgo ziemas salu un kopējiem par sirdsēstiem gājusi bojā.

Priekuļu mājas peonijas un irisi pašlaik uzņem spēkus ziemošanai un nākamā gada ziedēšanai. Toties jo bagātīgi un kupli zied lilijas — dzeltenas, karmīnsarkanas, mēļas, baltas, ar punktiņu rotājumiem, ar svītriņām, ar lāsumiņiem. Olga šo skaistumu nes baznīcas izdaiļošanai, noliek piederīgajiem uz kapu kopiņām, nogriež arī paziņām un draugiem, ja vajag kāda apsveikšanai.

Ziemas stiprajā salā daudzas lilijas izsalušas, palikušajām neesot ne tās krāsas, ne skaistuma, sūrojas Olga, izrādot savas milules. Mums gan tā neliekas. Lilijas leņi sniedz preti savos krāsainos, gleznainos ziedu kausus. Te ir gan mirdzoši baltā 'Pāvesta' lili-

● No agra pavasara līdz vēlam rudenim Olgas un Jāņa Priekuļu mājas ieskauj ziedu loks. Jūlijā visu simpātijas pieder krāšņajām lilijām. Pēc tam sāksies dāliju un gladiolu laiks, ziedēs asteres, mārtiņrozēs.

ja, gan dzeltenā, pildītā 'Fatamorgana', gan citas lilijas. Puķu kolekcija sāka veidot pirms gadiem desmit, kad Olga pameta pilsētu.

Daudziem rajona iedzīvotājiem, īpaši preiļeniešiem, Olgas kundze palikusi atmiņā kā Preiļu kinoteātra direktore. Viņas vadībā tika uzcelts arī jaunais kinoteātris «Ezerzeme». Kā tad ir, vai arī tagad gribas un iznāk laika noskatīties kādu filmu, kuru piedāvājums ir tik liels, par kādu padomju laikos pat nevarēja sapņot, jautājam liliju audzētājai?

Nē, tie daudzie un vienādie seriāli nemaz nepievelkot, jo darbība attīstoties tik gausi, ka pat pēc pusgada rādīšanas galvenie varoņi — milētāji attiecībā uz priekšu neko daudz neesot tikuši, un tikai viens seriāls esot skatāms, stāsta Olga.

Abiem dzīvesbiedriem nodarbošanās ar puķēm un sakņu dārza kopšana ir lielākais prieks. Jādēsta un jāpārstāda, jāpārrok, jāravē, jāmēslo. Jāgādā ūdens. Smagos darbus, kā pļaušanu, zemes rakšanu, ūdens sagādi vei-

● Skaisti zied dzīvesbiedru Priekuļu koptās lilijas.

cot Jānis. Mājas skaistuma uzturēšanā viņš ieguldījis daudzas darba stundas. Dēls, pēc profesijas ārsts, ar sievu dzīvo Ādažos. Piedalījies jau četrās miera uzturēšanas misijās. Gan Kosovā, gan Irākā. Un drīzumā NATO darbības ietvaros uz ilgāku laiku došoties prom uz Itāliju. Pagaidām, kamēr nav mazbērniņu, Priekuļu mājās laika lielākā daļa tiek veltīta puķēm. Lai ziemā neizsaltu. Lai pavasarī salnas nenokostu. Lai neizkalstu. Un skat, atkal jau gads iet uz beigām. Tikpat mīļas un pat vēl mīļākas nekā lilijas Ol-

gas kundzei ir margrietiņas. Krāsainās jau pārziedējušas, bet balto piņņu dobē uz zaļā fona mirdz simtiem daudzstarainu zvaigzņiņu. Bet Jānim visvairāk patīkot peonijas un dālijas.

Gribētos vēl vairāk šķirņu un jaunas puķu dobes, atvadoties saka Priekuļu mājas saimniece, taču gadi liekot sevi manīt un gribēšana jāsamērojoj ar varēšanu. Bet vienā no dobēm jau atkal jauni iemītnieki — nule iedēstīti stādiņi, kas noēnoti ar lapotiem zariem. Īstam ziedmīlim grūti atteikties no stādīšanas prieka.

Kopēja un puķe būs vārda māsas

Ilga Gāga ir pedagoģe, māca bioloģiju Aizkalnes pamatskolā un Preiļu Valsts ģimnāzijā, un arī pieeja puķēm viņai ir savādāka – vairāk uz zinātniskiem pamatiem balstīta. Māju un plašo pagalmu Aizkalnes centrā ietver bagātīgi puķu un košmaugu stādījumi. Podiņus ar petūnijām vējš šūpo zaļoksna ozola zaros, daudzkrāsainas petūnijas iekarinātas arī nomizotā ābeles stubnenī. Puķes sveicina katru, kas iegriežas mājas celiņā. Dobes ar krāšņumaugiem nomaskē robežu ar aizaugušo gravu, ieskauj ieeju garāžā. Dekoratīvais gurķis ar zaļoksnu segu aplāj kādu aprūsējušu cisternu, klematis aizsedz saimniecības ēkas stūri. Šajās mājās nedz puķes, nedz to šķirnes nesaskaitīt. Tik daudzu stādīņu iegāde veikalā vai tirgū būtu dārgs prieks, tāpēc lietā tiek liktas bioloģes zināšanas un vasaras puķu dēstus Ilga ik pavasari audzē pati. Sēj, piķē, izstāda. Un tad jau klāt vasara ar lielajām rūpēm – ravēšanu, laistišanu, apcubināšanu. Puķes ir kā bērni, kam mīlestības, maiguma, roku pieskārienu nekad nav par daudz.

Zaļā rota veidota sešpadsmit gadu garumā kopš ģimene šeit uzsāka dzīvot. Ik gadus to papildina jauni košmaugi. Tāpat kā Rīga, arī puķudārzs nekad nevar būt gatavs, saka Ilga. Vienmēr at-

● Nodarbošanās ar puķēm ir mana atpūta un dvēseles iepriecinājums, saka Ilga Gāga.

rodas kas iestādāms, pārnesams uz citu vietu, papildināms. Virs tiek aicināts palīgos, kad darāmi smagāki darbi, jāpārcilā akmeņu krāvumi, kuros ierīkotas puķu dobes, jāpārvieta izdabtie celmi, jāplauj zālājs. Šajā vasarā daudz spēka vajadzēja veltīt laistišanai. Podu puķes, ko saule un vējš izkaltēja vairāk, lietas pat pa divām reizēm dienā.

Zilpodzes, ligulārijas, uzpirkstītes, delfīnijas, malvas, enģeļtaure, flokši, dienziendes, nokarenās

begonijas, nelķes, ehinācijas un daudzas citas puķes par rūpīgo kopšanu iepriecina ar savu bagātīgo ziedēšanu.

Lilijas Gāgu mājās ienākušas

● Gāgu māju apkārtnē pārvērsta par ziedošu puķu paradīzi.

ar meitas starpniecību, kas ciemojusies pie liliju kolekcionāram Jānim Rukšānam tuvumā dzīvojošās draudzenes. Meita atvedusi liliju katalogu, un mammu sajūsminājuši greznie ziedi. Pasūtījusi sīpolus, un pamazām arī viņas dārzā sākušas ziedēt šīs skaistās puķes. Dažas no austrumu lilijām bargo ziemu gan nav izturējušas, citas

tijās kā fantastiski mākslas darbi. Par to varēja pārliecināties arī fotogrāfijās, jo Ilga visu šo skaistumu bija centusies iemūžināt – liliju zāli, rožu zāli, puķu zirņus, novadu ekspozīcijas. Varēja pasūtīt arī stādus un puķu sīpolus. Ilga pieteikusi savu vārda māsu – liliju 'Ilga'.

Materiālus 6. un 7. lappusē sagatavoja L.Rancāne.
Foto: A.Stepanovs

TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI
LNNK

Mēs aicinām uz tikšanos, kuras laikā būs iespējams iepazīties ar Roberta Zīles sociāli ekonomiskās programmas nostādņēm. Mums rūp to cilvēku liktenis, kuri saņem mazu algu, bet kuri vēlas veidot ģimeni, strādāt un dzīvot Latvijā, tāpēc šiem Roberta Zīles vadībā izstrādātajiem priekšlikumiem ir jākalpo par vadlīniju darbam nākošajos četros gados 9. Saeimā.

Tas ir mūsu darba plāns, ar kuru mēs vēlamies iepazīstināt ļaudis visā Latvijā.
Esiet laipni aicināti uz sarunu!

25. jūlijā plkst. 10:00

- Krāslavas kultūras namā Rīgas ielā 26 ar jums tiksies Juris Boldāns un Edvīns Vecelis.
- Līvānu novada kultūras centrā Rīgas ielā 105 ar jums tiksies Ilze Viņķele, Jānis Mūrnieks un Pēteris Tabūns.
- Dagdas kultūras namā Alejas ielā 29 ar jums tiksies Arnis Ludboržs un Raimonds Kašs.

25. jūlijā plkst. 12:00

- Aglonas kultūras namā Somersetas ielā 34 ar jums tiksies Juris Boldāns un Edvīns Vecelis.

25. jūlijā plkst. 14:00

- Ilūkstes pilsētas kultūras centrā Brīvības ielā 12 ar jums tiksies Ilze Viņķele, Pēteris Tabūns un Raimonds Kašs.
- Preiļu novada kultūras centrā Raiņa bulvārī 28 ar jums tiksies Juris Boldāns, Jānis Mūrnieks un Edvīns Vecelis.

25. jūlijā plkst. 19:00

- Balvu pilsētas kultūras un atpūtas centrā Brīvības ielā 61 ar jums tiksies Roberts Zīle, Juris Boldāns, Pēteris Tabūns un Ilze Viņķele.

26. jūlijā plkst. 10:00

- Viļakas kultūras namā Pils ielā 13 ar jums tiksies Juris Boldāns un Sandis Puks.
- Nautrēnu pagasta kultūras namā ar jums tiksies Arnis Ludboržs un Raimonds Kašs.
- Viļānu kultūras namā Kultūras laukumā 2 ar jums tiksies Ilze Viņķele un Karīna Doždjonoka.

26. jūlijā plkst. 12:00

- Kārsavas tautas namā Vienības ielā 49c ar jums tiksies Juris Boldāns un Edvīns Vecelis.

26. jūlijā plkst. 14:00

- Ludzas tautas namā Stacijas ielā 41 ar jums tiksies Ilze Viņķele, Pēteris Tabūns un Karīna Doždjonoka.

26. jūlijā plkst. 15:00

- Daugavpils latviešu kultūras centrā Rīgas ielā 22a ar jums tiksies Arvīds Ratnieks, Juris Boldāns un Edvīns Vecelis.

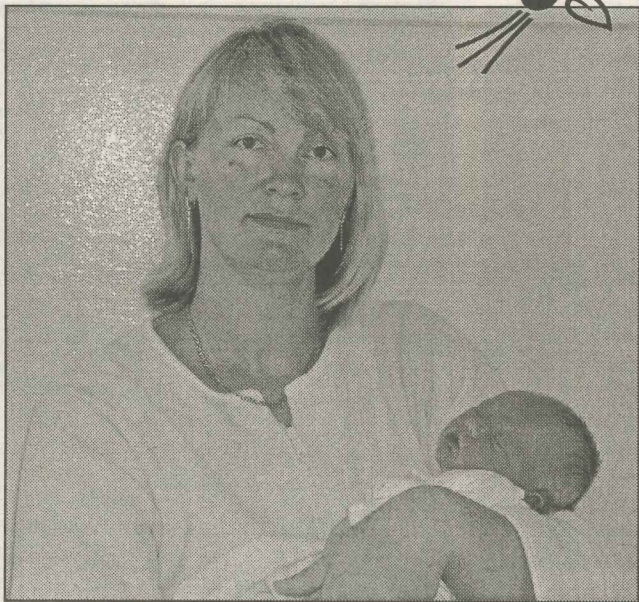
26. jūlijā plkst. 19:00

- Rēzeknes izglītības un tradīciju namā Raiņa ielā 29 ar jums tiksies Roberts Zīle, Pēteris Tabūns, Ilze Viņķele, Juris Boldāns.

Audz laimīgs, mazais!

10. jūlijā pasaulei sevi pieteica jauka mazulīte, kas ir otrais lolojums savai māmuliņai **Ļubovai Razvadovskai**. Tētis **Aleksandrs** un māmiņa meitu nosaukuši par Viktoriju. Ļoti ļoti gaidīts bērniņš, laimīga stāstīja meitas mamma. Vecākais dēls jau izaudzināts liels, par māsiņas piedzimšanu uzzinājis Anglijā. Mamma viņu tuvākajā laikā gaida ciemos. Par mazulīti priecājas arī viņas vecmāmiņa Ludmila.

Ģimene dzīvo Rēzeknē. Viktorijas vecākiem pieder pašiem sava zemnieku saimniecība.

Ļubova izteica atzinību Preiļu dzemdību nodaļai, kuras labā slava sasniegusi arī Rēzeknē.

Meitiņu paredzēts kristīt pēc pareizticīgo tradīcijām.

KULTŪRAS UN SPORTA ZIŅAS

Atklās pieminēkli nacionālajiem partizāniem

23. jūlijā Rudzātās tiks iesvētīts nacionālo partizānu piemiņai uzstādītais krusts un piemiņas plāksne. Kā pastāstīja šīs idejas iniciators Jānis Būmanis, Latvijas brīvības cīņotāju palīdzības fonda biedrs, grāmatas «Mazā Zemgale laikmetu griežos» autors, piemiņas zīmē būs iemūžināti visu bojā gājušo rudzātiešu – nacionālo partizānu – piemiņa.

Piemiņas zīmes atradīsies pagasta centrā, iepretī birzītei, kas iestādīta uz Sibīriju 1941. gadā izvesto iedzīvotāju atcerei. Ideju par piemiņas zīmes uzstādīšanu palīdzējusi īstenot Nacionālo partizānu apvienība. Dzelzs krustu izgatavojuši mākslinieki Valmierā, bet plāksne tapusi darbnīcā Jersikā. Līdzekļus saziedojuši nošauto nacionālo partizānu tuvinieki.

Plāksnē iekalti 33 cilvēku uzvārdi.

Rudzātu apvidus folkloras būs apkopota atsevišķā izdevumā

Jānis Būmanis, autors vairākiem izdevumiem par Rudzātu pagasta vēsturi, pašlaik izdošanai gatavo jaunu grāmatu, kurā būs apkopota Rudzātu apvidus folkloras. Tajā vienuviet būs pasakas, teikas, sakāmvārdi, parunas, ticējumi, notikumu atstāsti, tautas dziesmas, kas pierakstītas Rudzātu apvidū. Dziesmām būs doti ne tikai vārdi, bet arī notis. Rudzātās pierakstīto folkloras vienību skaits ir bagātīgs. Piemēram, parunu daudzums vien pārsniedz četrus ar pusi tūkstošus. Materiāli pārsvarā ir latgaliešu valodā.

Gatavojot izdevumu, Jānis Būmanis sadarbojies ar Folkloras krātuvi, no kuras arī ņēmti Rudzātās un apkārtņē pierakstītie folkloras teicēju darbi. Interesanti, ka Folkloras krātuvē Jānis Būmanis atradis arī sava paša vec-tēva stāstīto pasaku pierakstus. Vectēvs folkloras pētniekiem ir nodevis desmitiem pasaku. Jānis Būmanis pašlaik no iedzīvotājiem vāc fotomateriālus. Stāstot par bagāto vietējo folkloru, viņš teica, ka dainas aizņems apmēram simts, bet pasakas – astoņdesmit lap-puses. Grāmatai, kuras gatavošanai Kultūrkapitāla fonds piešķīris stipendiju, īstais nosaukums vēl nav dots. Arī līdzekļi tās izdošanai vēl jāmeklē.

Sabiedrība atzinīgi novērtējusi Jāņa Būmaņa darbu – Rudzātu pagasta vēstures

apkopojumu grāmatā «Mazā Zemgale laikmetu griežos» Tā un topošais folkloras krājums ir unikāli pieminēkli Rudzātiem, jo Latvijā nav otra pagasta, kas varētu lepoties ar šādiem izdevumiem.

Aicina uz «Dubnas vilni»

Vārkavas novadā 22. jūlijā arī šogad, tāpat kā pērn, notiks festivāls «Dubnas vilnis». Uz festivālu aicināti māksliniecišķās pašdarbības kolektīvi no tām pašvaldībām, kas atrodas Dubnas upes krastos. Kā informēja Vārkavas novada sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska, ciemos tiek gaidīti ansambļi, deju un folkloras kopas no Kombuļu, Dubnas, Kalupes pagasta no Krāslavas un Daugavpils rajona. Svētkus kuplinās arī pašu rajona pārstāvji no Rožupes, Līvāniem, Pelēciem un Vārkavas novada pašdarbnieki. Festivāla organizēšanu uzņēmusās Vārkavas novada kultūras darbinieces Janīna Ancāne un Astrīda Dambīte.

Savukārt 29. jūlijā Vārkavas novadā uz teātra svētkiem aicinās Upmalas teātra draugu kopa.

Velo diena Līvānos

29. jūlijā aktīva dzīves veida atbalstītāji tiek aicināti uz Velodienu Līvānos. Pilsētas iedzīvotāju iniciatīvas grupa «Rītenbraukšanas cienītāji» ar panākumiem piedalījās projekta «Līvānu novada iedzīvotāji veido savu vidi» konkursā un par iegūtajiem līdzekļiem izveidoja velonomas punktu. Velodienas sāksies ar velonomas punkta atklāšanu. Tas atrodas pie viesu mājas «Saulpurenēs» Turku pagastā.

Velobraucēju svētku ietvaros paredzēta stafete «Iepazīsti Līvānu pilsētu!». Labākās komandas noteiks, vērtējot velobraucēju prezentāciju, stafetes laikā veikto uzdevumu izpildi, velobraucēju komandas saukli vai moto.

Sadarbībā ar CSDD varēs iegūt arī velosipēdistu tiesības.

Labākie velobraucēji varēs piedalīties starptautiskajā velomaratonā, kas 23. un 24. augustā notiks Rēzeknē.

Bet 8. – 12. augustā Līvānos risināsies sporta svētki. To ietvaros iecerēts novada futbola čempionāts, Latgales futbola čempionāta spēle. Svētku kulminācija paredzēta 12. augustā, kad dalībnieki varēs demonstrēt savu veiklību šautriņu mešanā, basketbola soda metienos, armreslingā, spēka trīscīņā, šaušanā un citos sporta veidos.

L.Rancāne

SLUDINĀJUMI

REKLĀMAS

ESF

Līvānu novada domes projekta Nr. VPD1/ESF/NVA/05/GS/5.3.1/0001/0048/18 «Līvānu novada un blakus esošo pašvaldību un NVO darbinieku kapacitātes paaugstināšana» ietvaros plānots veikt apmācības. Projekts saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības un Latvijas valsts budžeta. 75% no projekta finansē Eiropas Savienība no Eiropas Sociālā fonda un 25% Latvijas valsts.

Apmācības kursu laika grafiks:

Apmācību kurss	Grupa	Datums, laiks, vieta
ES struktūrfondi Latvijā un pieejamās programmas	1. grupa	26.07.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	2. grupa	27.07.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	3. grupa	28.07.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
Projektu izstrāde un vadība	1. grupa	30.08.2006 – 31.08.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	2. grupa	04.09.2006 – 05.09.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	3. grupa	07.09.2006 – 08.09.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
Projektu ieviešanas vadība	1. grupa	18.09.2006 – 19.09.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	2. grupa	25.09.2006 – 26.09.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	3. grupa	11.10.2006 – 12.10.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
Finanšu vadība un budžeta sastādīšana	1. grupa	20.10.2006; 10.00 – 19.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	2. grupa	23.10.2006; 10.00 – 19.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	3. grupa	24.10.2006; 10.00 – 19.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
Iepirkuma procedūras un to piemērošana, PVN administrēšana	1. grupa	17.08.2006 – 18.08.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	2. grupa	21.08.2006 – 22.08.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
	3. grupa	12.09.2006 – 13.09.2006; 16.00 – 20.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)
Mārketinga	1. grupa	10.10.2006; 10.00 – 19.00, Līvānu novada domes sēžu zālē (Rīgas iela 77)

Lūdzu pašvaldības un NVO darbiniekiem reģistrēties uz kursiem līdz 26.07.2006 pa tel.: 5307270 vai 26315587; e-pasts: inese@livani.lv

Projekta vadītāja Inese Gavare

Ātri un kvalitatīvi veic celtniecības darbus.

Tālr. 26810233.

Sestdien, 22. jūlijā Preiļu tirgū pārdos ZIEMCIETES un ŪDENSLILIJAS no Cesvaines.

Laipni lūgti!

LIELBRITĀNIJA KARSTĀS VAKANCES

Celtnieki, metinātāji, šuvējas, aukles, istabenes, l/s strādnieki, strādnieki rūpnīcās.

Daugavpils, 18. novembra iela 105 - 312.

Tālr. 29730516.

Licence nr. 18.

Nacionālā radio un televīzijas padome dara zināmu, ka ar tās 2006. gada 13. jūlija lēmumu nr. 111 tika nolemts NEPIEŠKIRT uzvaru konkursā apraides atļaujas (licences) saņemšanai radio programmas apraidei 87,5-108 MHz diapozonā Preiļos nevienam konkursa dalībniekam.

SIA AIBI aicina darbā Ērgļos:

- šoferus - ekspeditorus,
- šoferus - iepircējus (-as),
- kāvējus,
- kāvēju mācekļus,
- kautuves darbinieces (-kus),
- autoatslēdzniekus.

Labs atalgojums, dzīves vieta.

Tālr. 29478728, 29445135.

PĒRK melnos un krāsainos metāllūžņus. Tālr. 6323219.

КУПИЮ лом черного и цветного металла. Тел. 6323219.

Pārdod

jaunas horizontālās lentzāģmašīnas. Laba cena. Tālr. 6550502, www.lentnieks.lv; govī (6. laktācija) un teli (10 mēn.) Rēzeknes raj. Tālr. 9435874; govī (melna, 4. laktācija). Tālr. 5335332; zirgu (9 gadus jaunu). Tālr. 25959573; GAZ-51 motoru pēc kapitālā remonta (1 kompl.). Tālr. 8600586; traktoru MTZ-52. Tālr. 8672957; FORD FIESTA, 1,1 l; 84.g.; jauns radiators, akumulators; TP; 5 PĀK; benzīns. Ls 220. Tālr. 6627291; a/m Audi-80, 1,6D, 1985. g., sarkana, TA līdz 21.11.06. Cena — Ls 200. T. 29574447. BMW 525 (2,5, automāts, 1990. g. izl., balta, lūka, el. stikli, piekabes āķis, 1600 EUR). T. 9619171; zirgvilkmes grābekli. T.5752330. zirga aizjūga piederumus, kombaina riepas. T.5766277.

Kur puķuzirņi smaržo un draiskojojas Frīdis

Jā, dzīve laukos ir varen dažāda un raiba. Uz kuru pagastu vien brauc, vienmēr priekšā būs kāds atklājums. Tā bija arī šoreiz, kad iegriezāties Sutru pagasta padomē un tās vadītāja Valija Ruisa piedāvāja pacieņoties pie RITAS un VLADIMIRA MEĻNIKOVĪEM. Būšot interesanti, visādā ziņā neparasti gan.

Atnāca un iedzīvojās

Piemājas saimniecībā ar romantisko un arī pēc būtības atbilstošu nosaukumu «Puķuzirņi» sastāpām tikai daļu šai saimei piederīgo. Vladimirs, kaut ko meistaroja darbnīcā. Dzīvesbiedre Rita pēdējā laikā dienas vidū mājās praktiski neesot sastopama, jo viņas uzdevums ir produkcijas realizācija tīrgū. Bet par visiem darbiem, veikumiem un nākotnes plāniem solījās stāstīt Meļņikovu jaunākā meita Dace. Viņa mācās vidusskolā, bet lauz galvu arī par to, kur mācīties tālāk. Aizņemta darbos pagalmā rosījās arī Ritas māmuļa Zelma Vilcāne.

Savulaik ģimene skatījusies isteni pilsētnieki. Dzīvojuši un strādājuši Livānos. Zelmas kundze teic, ka viņas darba mūžs un liela daļa veselības atdoti kādreizējai Livānu stikla fabrikai. Pirms pensijas gadiem no lauku dzīves un darbiem neko daudz nav zinājis un pratusi. Kad dzīve pavērsusies savādāk un nopirkuši māju Sutru ciemata tuvumā, sākuši saimniekot. Veiksmīgi vai mazāk veiksmīgi, bet viņi, šķiet, ir apmierināti, jo sarunas laikā ne reizi neizskanēja kāds nīgrāks vārds par grūtībām, sliktu valdību, zagļiem politiķiem vai nepareiziem likumiem, kas traucē strādāt.

Puķuzirņu prieks un klapatas

Kā jau tika minēts iepriekš, saimniecības nosaukums nav izvēlēts nejauši, jo puķuzirņi šajā sētā labi iedzīvojušies un ieņem visai nozīmīgu vietu saimnieces Ritas dzīvē. — Mamma šodien tīrgū, — informē Dace un, tā kā ir pilnīgi lietas kursā par raibi smaržīgo un vijīgo puķu audzēšanas lietām, solās dalīties savās zināšanās un iespaidos.

Puķuzirņi, kuru ziediņš pēc leģendām tiek salīdzināts ar mazu krāsainu buru, kas atceļojusi pāri jūrām, Meļņikovu mājās tiek audzēti jau vairākus gadus. Ziedu krāsainība, skaistums un reibinošā smarža, kuru tā vien gribas iedabūt smaržu pudelītē, patiesībā slēpj mēnešiem ilgu, smagu un nogurdinošu darbu. Ritas paziņas, kaimiņi un radi sen zinot, ka no veikala atnestās olu paletes nedrīkst dedzināt plīti vai mest atkritumos. Tā ir krājama un taupāma manta, jo vēl ziemā katrā mazajā ligzdinā tiek iebērtas augšas un ielikta viena maza lielziedu puķuzirņu sēkliņa. Un tad sākas tāda knīpelēšanās un tāds verga darbs, ko spēku patēriņa ziņā būtu grūti salīdzināt pat ar mēslu šķūrešanu lopu kūti.

— Mamma bija ievērojusi, ka Preiļos ne puķu veikalos, ne tīrgū vasarā nav nopērkami puķuzirņi.

Tā tika ierikota siltumnīca un tagad jau vairākus gadus audzējam šos skaistos un smaržīgos ziedus. Starp citu, audzējam arī rozes un frēzijas, bet lielziedu puķuzirņi ir vismīļākie, — stāsta Dace. — Visvairāk raižu mammai ir pavasarī, kad mazie stādiņi tiek turēti apkurināmā siltumnīcā, lai ātrāk augtu un agrāk uzziedētu. Malka krāsni jāpiemet ik pēc divām stundām. Tad mēs mammu neredzam ne dienu, ne nakti. Reizēm ir tā, ka viņa tepat, sēžot pie krāsniņas, arī aizmieg.

Vēlāk dēsti nonāk otrā siltumnīcā, kur jau sagatavota ar kompostu un strūdvielām bagāta augšne, jo puķuzirņim ir jāzaug par divmetrīgu, kuplu krūmu, kam var būt pat 80 un vairāk ziedu. Tā kā puķuzirņi nākuši no Vidusjūras zemēm, tiem patīk sausa, saulaina vieta, kur labi piekļūst gaiss. Ik pēc laiciņa stādiņi jāpaceļ un jāpiesien pie balstiem, lai ziedkāti neveidotos liki.

Pašlaik siltumnīcā puķuzirņi ir pašos ziedos — balti, rozā, sarkani, krēmīgi, svītraini, krāsainām apmalītēm. Visus toņu variantus ne nosaukt.

Šovasar saimnieki satraukušies, jo pārliedz karstuma un sausuma dēļ sāk aptrūkties ūdens pat tuvējā diķī. Tāpēc siltumnīcas laistīšana notiek ik pārdienas. Puķuzirņim gan tas nekaitē, jo pārliecīgs mitrums augam nepatīk. Tiesa, arī ziediņi nav tik garos kātos kā citgad, tomēr smaržo jo vilinošāk.

Frīdis, Frīda un citi līpāiņi

Apjūsmojuši puķuzirņus, aplūkojuši rozes, kas drīz ziedēs otro reizi, un karstumā piekusušās frēzijas, dodamies pagalmā, kur gar saimniecības ēku sienām redzami sprostī, bet tajos — truši. Brūngani, pelēki, sirmi, melni, sarkanīgi rudi, raibi plankumaini — jāteic, nemanijām vienīgi stripainus, bet tādu šķirni selekcionāri laikam vēl nav izveidojuši.

Daces aicināta, nāk omīte Zelma. Tā esot viņas saimniecība, lai tad nu rādot un stāstot, ar ko bagāta. Trušu saime mājās saradusies visai nejauši, jo pirmo ausaini iegādājušies Zelmas mazmazmeiņai. Audzējuši un priedājušies, tad izdomājuši, ka trusenīte vajag bērniņus. Bet, kur pirmais ģimenes pieaugums, tur arī citi.

Pamazām vien iegādāti citu šķirņu eksemplāri un vaļasprieks nemanot pārvērties nopietnā nodarbē. Pašlaik sprostos mīt ap 100 jauntrušu un trīs desmiti vaislas dzīvnieku. Tie ir gan gaļas truši, gan vairākas dekoratīvo dzīvnieku šķirnes, kas atvestas no pērngad Čehijā notikušās starptautiskās truškošanās izstādes, uz kurieni bija devušās Rita kopā ar Daci. Šāds brauciens bijis iespējams tādēļ, ka Meļņikovi saņēmuši atbalstu savam projektam par daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizāciju. Šī projekta ietvaros viņiem bija pieejami līdzekļi arī vaislas materiāla iegādei un trušu novietnes būvei, kas drīz jau būs gatava.

— Frīda, neesi tik tramīga! Nāc taču un parādies ciemiņiem! —

● Omīte Zelmas Vilcānes klēpi pat tramīgā «uguntiņa» pierimusi. Trusenīte pazīst savas kopējas rokas un uzticas tām.

pienākusi pie viena no sprostiem, krietnu apmēru auntrušu mammu aicina Zelmas kundze. Frīdai miera traucētāji nepatīk, un viņu var saprast, jo teju teju gaidāmi mazuļi. Cita runa ir ar Frīdi — lielu un draudzīgu rakstura trušu kungu, kura ļūkainās ausis pievērs uzmanību savas neparastās formas dēļ, tās ir krietni isākas nekā Frīdai.

Izrādās, Frīdis, kurš kopā ar pārējiem trušiem ziemu pavadījis sprostos laukā, lielajos janvāra aukstumos apsaldējis savas smūkas, garās ausis. Nesuši nelaimīgo istabā, ārstējuši un kopuši, kā mācējuši, taču galarezultātā tomēr nācies smūkas ausis daļēji amputēt. Šķiet, ka notikušais Frīdim lielu skādi nav nodarījis, jo viņš ir tikpat mīlīgs, draudzīgs un sabiedrīks kā agrāk. Izlaists pagalma zālītē, lēnām lēpato savās darišanās un meklē ko garšīgu un uz zoba skrapšķināmu. Kad puncis pilns, tad Frīdim nesas prāts uz rotaļām. Īpaši sapsīga kompānija sanāk ar sētas sargu, sunēti, kura kucēna vecumā pie Meļņikoviem ieradusies no dzīvnieku patversmes Rīgā.

Dace ir sajūsmā par izstādē Čehijā redzēto. Tādi braucieni esot ļoti vērtīgi gan pieredzes iegūšanas ziņā, gan kā iespēja iegādāties jaunu trušu šķirņu eksemplārus, kas Latvijā ir grūti iegūstami. Pašlaik saimniecībā pārsvarā tiek audzēti gaļas šķirņu dzīvnieki, bet ir arī dekoratīvās šķirnes, kuras cilvēki arvien biežāk izvēlas turēt mājās un pat pilsētas dzīvokļos kā mīldzīvnieciņus. — Ne cūkas, ne govīs mājās vairs neturam, tikai trušus, — teic omīte. — Gan darbs barošana un apkopšana nav tik fiziski smags, gan gaļa veselīgāka un garšīgāka. Edam paši, bet pārējo vedam uz Latvijā vienīgo specializēto kautuvi Madonas rajonā.

Mieži, auzas, siens — tā ir galvenā trušu barība ziemā. Pašlaik nepārtraukti kustošajās mutītēs

● Dacei ir apbrīnojami plašas zināšanas par lielziedu puķuzirņiem. Var redzēt, ka viņai, tāpat kā mammai Ritai, tā ir liela mīlestība.

● Trušu kungs Frīdis ir kolorīta un visā apkārtnē populāra personība. Aizgājušajās Lieldienās pašvaldības rīkotā pasākuma laikā viņš, neskatoties uz sala apskādetajām ausīm, bija galvenais šova «vadītājs». Foto: A. Stepanovs

Var jau augām dienām sēdēt uz lieveniņa un skatīties mākoņos. Var iet uz pašvaldību un prasīt kārtējo pabalstu vai arī sličināt bēdas par neizdevušos dzīvi pudelē. Piekritīsiet, ka tā ir samērā izplatīta aina laukos.

Var arī audzēt simtkrāsainus puķuzirņus, aun un visādus citādus trušus, vārdu sakot, darboties un meklēt iespējas lauku saimniecības attīstībai. Visiem tažu zināma patiesība — kas meklē, tas atrod.

L. Kirillova